

ת"פ 34573/07/16 - יוסף אל מוחמד נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בטבריה

ת"פ 34573-07-16 מדינת ישראל נ' אל מוחמד ואח'
תיק חיצוני: 303694/2016

בפני	כבוד השופט יריב נבון
המבקש	יוסף אל מוחמד באמצעות עו"ד יריב יקותיאלי
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל באמצעות תביעות טבריה

החלטה

לפניי בקשת עו"ד יריב יקותיאלי לפיה עליי לפסול עצמי מלדון בתיק זה.

- נגד המבקש (ונאשם נוסף - אדם עבסיה) הוגש ביום 18.7.16 כתב אישום המייחס לו עבירת איומים. על פי הנטען, המבקש והנאשם הנוסף איימו על המתלונן בפגיעה שלא כדין, וזאת על רקע שירותו כמתנדב שירות לאומי במשרד החקירות של תחנת משטרת טבריה.
- בבקשה טוען עו"ד יקותיאלי כי במהלך הדיון שהתקיים ביום 7.3.17, בתום שמיעת עדותו של המתלונן, פנה בית המשפט לצדדים ואמר כי הוא ממליץ להם לבוא בדברים במהלך תקופת הדחייה וכי "אחרי הכל מי שיודה יכול לקבל את ההקלות וההטבות המתלוות לכך", כפי שנרשם בבקשה. עוד נטען כי במהלך עדותו של המתלונן, לאחר שבית המשפט צפה בתיעוד האירוע כפי שצולם במצלמות האבטחה, הוא הגדירו כ"מאיר עיניים", אמירה אשר יש בה כדי ללמד על יחסו של בית המשפט לראיה זו, אשר קבילותה נתונה במחלוקת, ואף על כך כי גיבש עמדה באשר לאשמת המבקש. לנוכח האמור, עותר עו"ד יקותיאלי לפסילת היושב בדיון.
- המשיבה בתגובתה טענה כי המחלוקת בנוגע לקבילות הסרטון אינה רלוונטית לטענת הפסלות. באשר להתבטאויות הנטענות טענה המשיבה כי הללו לא נשמעו באוזני ב"כ המשיבה ולכן לא יוכל הוא להתייחס אליהן. המשיבה סבורה כי הבקשה אינה עומדת בתנאים הדרושים ואינה מקימה חשש ממשי למשוא פנים. עוד הוסיפה המשיבה כי ב"כ המבקש - עו"ד יקותיאלי, התנצל ארוכות בפני בית המשפט על אמירותיו אשר הופנו כלפי בית המשפט במהלך הדיון ולכן בקשה זו הינה חלק "ממסע דייג" ותו לא אשר החל עוד בשלב בו נטענו טענות מקדמיות אשר נדחו על ידי בית המשפט, עובר לשמיעת הראיות. לכן, סבורה המשיבה כי יש לדחות את הבקשה.

דיון והכרעה :

- סעיף 77 א' (א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד - 1984 קובע: **"שופט לא ישב בדיון אם מצא, מיוזמתו או לבקשת בעל דין, כי קיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים**

עמוד 1

בניהול המשפט. הכלל הנוהג הוא כי כדי להקים עילת פסלות יש להצביע על קיומו של חשש ממשי למשוא פנים בניהול המשפט, המבוסס על נסיבות אובייקטיביות (ראו לעניין זה ע"פ 184/85 **זאב שרעבי נ. מ"י** פ"ד לט (1) 558, 446; רע"א 287/88 **מנוף סיגנל חברה לפיננסים והשקעות בע"מ נ. סליימה** פ"ד מד(2) 758, עמ' 760).

5. השאלה הנשאלת הינה האם מתקיים חשש ממשי למשוא פנים במובן זה שדעתו של היושב בדיון "ננעלה" כך שניתן לראות בהליך כולו כ"משחק מכור" (ראו - ע"א 1335/99 **ש.ח. שוקי שווק ועבודות בע"מ נ. בנק לאומי לישראל בע"מ**, דינים עליון נ"ה 975). על הטוען לפסלות לבסס קיומו של חשש ממשי מעין זה, כלומר: שמתוך מכלול הנסיבות עולה אפשרות מסתברת שאכן נבצר מהשופט לשפוט את בעלי הדין באובייקטיביות הדרושה (ראו - ע"א 133/99 **זייד סמיר נ. חאמד מוסטפא בע"מ**, דינים עליון נ"ה 969; בע"א 6204/96 **גל עזר נ. ג דבליט** פ"ד נ (2) 745; ע"א 2272/03 **א.א.א.נ. מרקט בע"מ נ. אסם תעשיות מזון בע"מ** דינים עליון ס"ד 349).

6. כנטען בבקשה, במהלך הדיון האמור אכן צפה בית המשפט בסרטון המתעד את מהלך האירוע. עו"ד יקותיאל מרחיב בבקשתו אודות קבילות ראיה זו, סוגייה שבינה לבין עילת פסלות אין כל קשר. מעבר לצורך יצוין, כי האחריות לניהולו של המשפט מוטלת על בית המשפט והוא זה אשר מכריע בשאלת קבילות ראיה, וזאת בדרך הנראית לו ראויה. עם סיום המשפט ממילא יוכל בית המשפט להישען רק על ראיות קבילות ובאם לא יעשה כן, הזכות בידי בעל דין לכלול טענה בקשר לכך בין טעמי הערעור (ראו - ע"פ 192/87 **איוון ג'ון דמאניוק נ. מדינת ישראל**, פ"ד מא' (2) עמ' 141). עוד יובהר כי סרטון זה טרם התקבל כראיה על ידי בית המשפט ולכן טענותיו של עו"ד יקותיאל בהקשר זה מיותרות.

7. לא זכור ליושב בדיון באם אמר כי הסרטון "מאיר עיניים", כטענת המבקש, אך אף אם כך הדבר, אין בכך כדי להצביע על גיבוש עמדה סופית בשלב כה מוקדם של ההליך בטרם הושלמה מסכת ראיות התביעה ובטרם העידו הנאשמים והציגו את ראיותיהם. במהלך הדיון הזכור לי היטב, לא הובעה כל דעה נחרצת או חריגה ביחס לחומר הראיות שהוצג עד אותו שלב, נהפוך הוא. נאמרו מספר אמירות מפורשות לפיהן על אף התנהגותו הבלתי מכובדת של עו"ד יקותיאל במהלך הדיון, הראיות בתיק זה תיבחנה באופן אובייקטיבי לחלוטין וללא קשר להתנהגות הסנגור, כשם שמוטב זה נוהג בכל תיק ותיק.

8. באשר לאמירה הנטענת לפיה על הצדדים לבוא בדברים, אכן זו נאמרה, וודאי שאין בה כדי לבסס חשש ממשי למשוא פנים או לגיבוש עמדה כבר בשלב זה. לא כל אמירה שנאמרת במהלך דיון מצביעה על גיבוש של עמדה. כבר נפסק בהקשר זה בע"פ 10/84 **מרדכי לוסקי נ' מדינת ישראל**, (מיום 10.1.84):

"לו היה מדובר במקרה שלפנינו אך ורק על הצגת שאלה שלא היה מקום להציגה, לא הייתי רואה מקום לפסילתו של השופט. המערכת השיפוטית שלנו בנויה על שופטים מקצועיים בלבד - להבדיל ממושבעים - וכפי שלא נפסול שופט, כל אימת שהשתרבה לתוך חומר הראיות עדות שמיעה זו או אחרת, כך גם לא יפסל שופט, בשל כך שהושמעה הערת פתע בנושא שאין להשמיעו לפני בית המשפט, או אם נשאלה שאלה אחת שלא במקומה. ההליך הפלילי איננו יכול להתנהל כמעין זירת הימורים, בה תשפיע מלה אחת שלא במקומה על ההליך כולו, ומה גם שאין לבית המשפט שליטה על מה שעד עלול להשמיע מיוזמתו."

9. ניסיון לפשר בין הצדדים, ואף הדגשת יתרונותיה של הפשרה או הסדר הטיעון בהליך הפלילי, לא רק שאינה פסולה אלא מבורכת היא. הרי ידוע כי הזמן השיפוטי הינו משאב מוגבל וכי רבים הם הנזקקים לו, כדוגמת הנאשמים בתיק זה. הדברים שנאמרו בתום הדיון לפיהם טובה הפשרה על יתרונותיה (בעיקר עבור נאשמים, אגב) הינה אמירה הנאמרת כדבר שבשגרה על ידי בית המשפט, בלא קשר לראיות שהוצגו, בניסיון לצמצם מחלוקות ולסייע בקירוב הצדדים וודאי שאין בה כדי להצביע על גיבוש עמדה סופית או חשש למשוא פנים. הדברים נאמרו תוך הבהרה כי טרם גובשה עמדה, ואף הודגש כי להסדר טיעון נלוות הטבות שונות עבור נאשמים, מעצם טיבו וטיבו, אמירה אשר הינה מובנת מאליה, ואין בה דבר וחצי דבר עם גיבוש עמדה או חריצת דין.
10. לא זו אף זו. במהלך הדיון ולנוכח התנהלותו החריגה והבלתי מכובדת של עו"ד יקותיאלי, אשר היה בה אף משום זלזול בבית המשפט, פנה בית המשפט לעו"ד יקותיאלי והעיר לו על כך בצורה מכובדת, ואף הבהיר לו בצורה ברורה כי בית משפט זה אינו נוהג לשפוט נאשמים לכף חובה אך בשל התנהגות לא נאותה של סנגורם, אלא אך ורק לפי חומר הראיות, אמירה אשר נאמרה בלית ברירה רק לאחר שהתנהגותו של עו"ד יקותיאלי שיבשה את מהלכו התקין של הדיון. לא בכדי בחר ב"כ המשיבה, עו"ד נח רחאל, להדגיש בסעיף 6 לתגובתו את התנהגותו החריגה של עו"ד יקותיאלי במהלך הדיון האמור, בציינו כי עו"ד יקותיאלי התנצל ארוכות בפני בית המשפט על אמירותיו אשר הופנו כלפי בית המשפט במהלך הדיון.
11. אשר לחשש שמא לבית המשפט תהא דעה קדומה בנוגע לעו"ד יקותיאלי בהמשך ההליך בשל הערות שהופנו כלפיו, מדובר בחשש שווא. בית-משפט זה יוצא מתוך ההנחה, כי לסניגור ולמרשו תהיה כל האפשרות לנהל את ההגנה, בגבולות החוק, וכי בית המשפט ידע להפריד בין הרת הביקורת בעבר לבין התייחסותו לבעלי הדין בהמשך המשפט. אף בהקשר זה נפסק בעבר כי לא ניתן לדרוש פסילת שופט, כל אימת שהוא מעיר הערה ביקורתית כלפי בעל דין או כלפי פרקליטו. בהקשר זה יוער, כי ככלל, החשש מפני השפעת דעה שלילית על בית המשפט הינו קטן יותר כאשר ההכרעה בדבר אשמתו של אדם מתקבלת על-ידי שופטים מקצועיים המנמקים את הכרעת דינם (אליהו הרנון דיני הראיות חלק שני 373, 390-391 (1985); ע"פ 10/84 לוסקי נ' מדינת ישראל, פ"ד לח(1) 190 (1984); ע"פ 8854/00 אלמקייס נ' מדינת ישראל (מיום 2.1.2001)).
12. מכל האמור בבקשתו של עו"ד יקותיאלי לא מצאתי דבר המצביע על חשש למשוא פנים המצדיק פסילת היושב בדיון. לכל היותר יש בנימוקי הבקשה כדי ללמד על תחושה סובייקטיבית של עו"ד יקותיאלי בלבד. תחושה סובייקטיבית זו, אשר לה כלל לא שותפים יתר בעלי הדין בתיק זה, ואף לא הנאשם הנוסף ובא כוחו - עו"ד אבו עטא, אשר נכחו אף הם בדיון האמור, מחזק את הרושם כי עסקינן אך בתחושה סובייקטיבית של עו"ד יקותיאלי, בניסיון לפסול את היושב בדיון ללא הצדקה, ובלא שביסס חשש לקיומו של משוא פנים.
13. על כן, אני דוחה את בקשתו לפסול עצמי מלדון בתיק זה.

זכות ערעור לבית המשפט העליון.

ניתנה היום, כ"ח אדר תשע"ז, 26 מרץ 2017, בהעדר הצדדים.

